

Warunki pracy w województwie świętokrzyskim w 2022 r.

24.08.2023 r.

69,8%

osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia narażonych było na czynniki związane ze środowiskiem pracy

W województwie świętokrzyskim na koniec 2022 r. w warunkach zagrożenia pracowało 10,1 tys. osób, z czego 79,2% zatrudnionych było w przemyśle. Ocenę ryzyka zawodowego przeprowadzono dla 39,3 tys. stanowisk pracy. Poszkodowanych w wypadkach przy pracy i wypadkach traktowanych na równi z wypadkami przy pracy zostało 1,7 tys. osób.

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia

W 2022 r. badaniu warunków pracy w województwie świętokrzyskim podlegało 139,1 tys. osób. Podobnie jak w poprzednim roku co trzecia osoba zatrudniona była w zakładzie, w którym w ciągu roku stwierdzono występowanie zagrożeń zdrowia pracowników. W warunkach zagrażających zdrowiu pracowało 10,1 tys. osób liczonych raz w grupie czynnika przeważającego (tj. 5,5% mniej niż w 2021 r.), co stanowiło 7,3% zatrudnionych w zakładach objętych badaniem. Udział kobiet w ogólnej liczbie zatrudnionych w warunkach zagrożenia wyniósł 13,4% i był niższy niż średnio w kraju (17,7%).

Biorąc pod uwagę rodzaj prowadzonej działalności w 2022 r. zdecydowanie największy odsetek zatrudnionych w warunkach zagrażających zdrowiu odnotowano w sekcjach związanych z przemysłem – 79,2%, w tym w przetwórstwie przemysłowym – 72,2%. Znaczący udział wystąpił także w transporcie i gospodarce magazynowej (11,9%) oraz budownictwie (4,6%). W 2021 r. wartości te wyniosły odpowiednio: 75,6%; 69,5%; 11,9% oraz 6,9.

13,4% osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia to kobiety

Tablica 1. Zatrudnieni^a w warunkach zagrożenia w 2022 r.

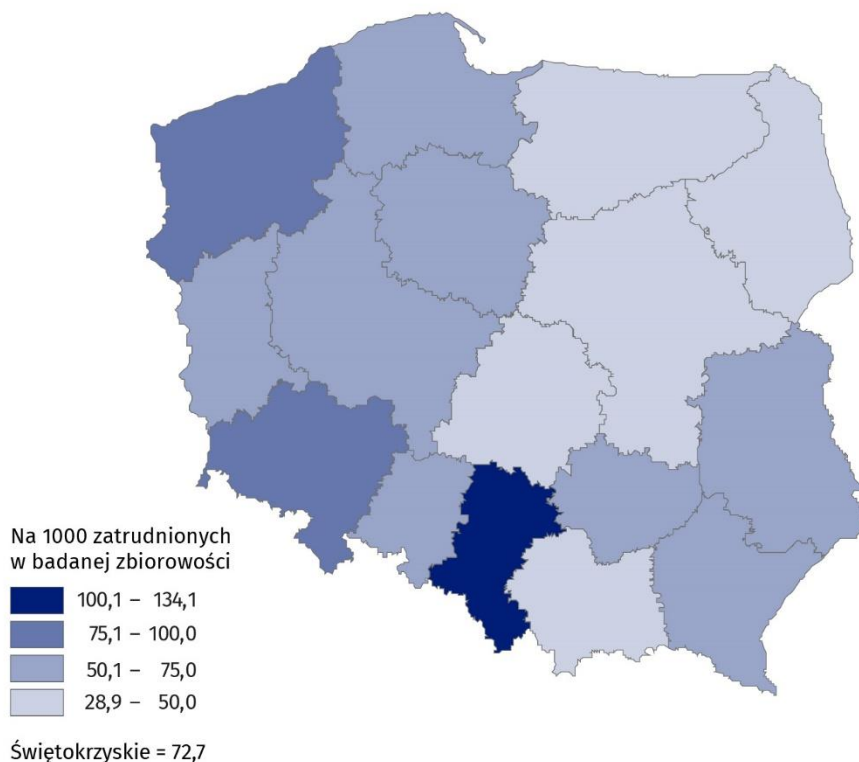
Stan w dniu 31 grudnia

Wyszczególnienie	Ogółem	Zagrożenia		
		związane ze środowiskiem pracy	związane z uciążliwością pracy	czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi
w osobach				
Ogółem	10112	7031	2114	967
w tym kobiety	1352	793	353	206
na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem				
Ogółem	72,7	50,5	15,2	7,0
w tym kobiety	9,7	5,7	2,5	1,5

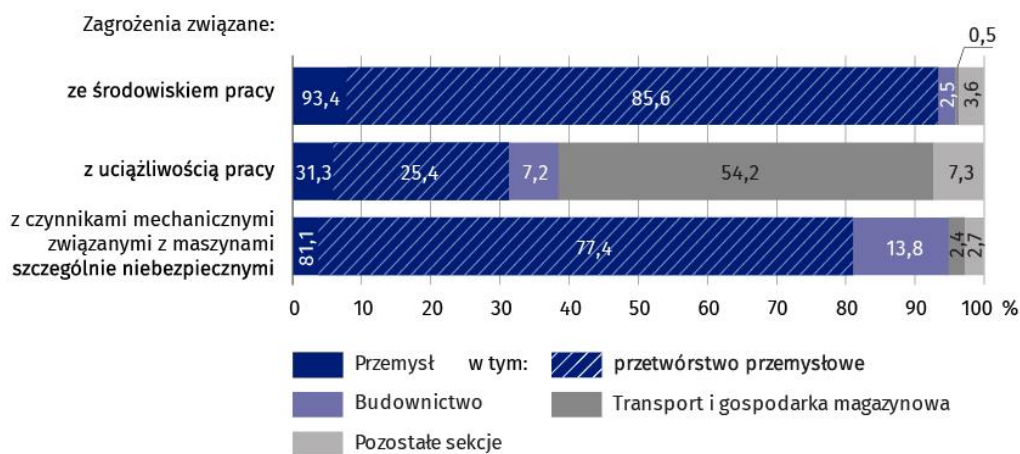
a Liczeni raz w grupie czynnika przeważającego.

W porównaniu z 2021 r. liczba osób pracujących w warunkach zagrożenia w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem zmniejszyła się z 74,8 do 72,7. Najwyższą wartość wskaźnika zanotowano w sekcjach: przemysł (113,1 wobec 117,4 w 2021 r.), w tym przetwórstwo przemysłowe (123,6 wobec 127,2), transport i gospodarka magazynowa (119,2 wobec 136,7), a także rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (102,6 wobec 80,5). Z kolei stosunkowo mało zagrożeń niesła praca w edukacji¹ (1,5 wobec 1,1), handlu i naprawie pojazdów samochodowych (2,5 wobec 6,2) oraz w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej² (9,4 wobec 11,2).

Mapa 1. Zatrudnieni^a w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem w 2022 r.

Wykres 1. Zatrudnieni^a w warunkach zagrożenia według grup zagrożeń i sekcji PKD w 2022 r.

a Liczeni raz w grupie czynnika przeważającego.

¹ Dotyczy tylko podklasy 85.42.Z.

² Dotyczy tylko działu 86.

Podstawą działań profilaktycznych w dziedzinie poprawy warunków pracy jest prawidłowa ocena głównych grup zagrożeń. Warto więc zwrócić uwagę na fakt, że pracownicy w zakładach pracy mogą być jednocześnie narażeni na kilka czynników szkodliwych dla zdrowia (tj. na zagrożenia związane ze środowiskiem pracy, uciążliwością pracy oraz na czynniki mechaniczne związane z maszynami szczególnie niebezpiecznymi). Poniżej zaprezentowano dane dotyczące osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia liczonych tyle razy, na ile czynników osoby te były narażone.

W 2022 r. w województwie świętokrzyskim liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia (według stanu w dniu 31 grudnia) wyniosła 11,2 tys. osób. Większość z nich stanowiły osoby narażone na czynniki związane ze środowiskiem pracy – 7,8 tys. (69,8% wobec 68,1% w 2021 r.). Zagrożenia związane z uciążliwością pracy dotyczyły 2,3 tys. osób (20,8% wobec 20,9%), natomiast na szkodliwy wpływ czynników mechanicznych związanych z maszynami szczególnie niebezpiecznymi narażonych było 1,1 tys. osób (9,4% wobec 11,1%).

Spośród czynników związanych ze środowiskiem pracy największe zagrożenie stanowił hałas, którym zagrożonych było 5,8 tys. osób (74,8%). Kolejnymi pod względem częstości występowania czynnikami szkodliwymi były: pyły zwłókniające, rakotwórcze i inne (8,1%), czynniki biologiczne (4,6%), wibracje (4,1%) oraz substancje chemiczne (3,9%).

Osoby najbardziej narażone na zagrożenia związane ze środowiskiem pracy najczęściej zatrudnione były w przemyśle (92,5%) i budownictwie (3,5%). W 2022 r. zlikwidowano lub ograniczono 3,8 tys. zagrożeń związanych ze środowiskiem pracy, przy czym odnotowano 1,5 tys. zagrożeń nowo powstałych lub ujawnionych (w 2021 r. odpowiednio: 4,4 tys.; 2,1 tys.).

Do zagrożeń związanych z uciążliwością pracy zaliczamy m.in. nadmierne obciążenie fizyczne, które stanowiło 48,0% wszystkich zagrożeń związanych z uciążliwością pracy (43,7% w 2021 r.) oraz niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy (13,8% wobec 14,6% w 2021 r.). Najwięcej zagrożeń związanych z uciążliwością pracy odnotowano w transporcie i gospodarce magazynowej (49,2% zatrudnionych w tych warunkach, wobec 48,6% w 2021 r.) oraz w przemyśle (31,9% wobec 30,8%). W 2022 r. zlikwidowano lub ograniczono 0,3 tys. zagrożeń związanych z uciążliwością pracy (w 2021 r. 0,5 tys.) i podobnie jak w poprzednim roku stwierdzono 0,1 tys. zagrożeń nowo powstałych lub nowo ujawnionych.

W 2022 r. zaobserwowano również zagrożenia czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi. Najwięcej zagrożeń w tej grupie odnotowano w przemyśle (79,0% wobec 75,0% w 2021 r.) i budownictwie (15,2% wobec 13,9%). Podobnie jak rok wcześniej zlikwidowano lub ograniczono 0,4 tys. zagrożeń tego typu. Jednocześnie zarejestrowano 0,1 tys. zagrożeń nowo powstałych lub ujawnionych, podczas gdy w 2021 r. było ich 0,4 tys.

Ocena i eliminacja ryzyka zawodowego

Podczas badania warunków pracy zbierane są również informacje dotyczące działań profilaktycznych związanych z oceną ryzyka zawodowego. W województwie świętokrzyskim w 2022 r. było 39,3 tys. (46,5 tys. w 2021 r.) zatrudnionych na stanowiskach pracy, dla których przeprowadzono taką ocenę. Występowanie ryzyka zawodowego zostało wyeliminowane lub ograniczone dla 54,2% zatrudnionych (spadek o 4,7 p.proc. w porównaniu do roku poprzedniego). Zarówno ocen, jak i eliminacji lub ograniczenia ryzyka zawodowego najczęściej dokonywano w przemyśle (odpowiednio 61,3% i 53,0%), opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (14,7% i 17,4%) oraz handlu i naprawie pojazdów samochodowych (10,9% i 10,3%). Najczęściej zastosowanymi środkami do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego w 2022 r. były ochrona indywidualna, którą odnotowano na 15,3 tys. stanowisk oraz środki organizacyjne (11,1 tys.). W 2021 r. było to odpowiednio 19,9 tys. oraz 15,5 tys. stanowisk.

Na 10 osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia blisko 7 osób narażonych było na czynniki związane ze środowiskiem pracy

Co piąta osoba zatrudniona w warunkach zagrożenia narażona była na zagrożenia związane z uciążliwością pracy

Co dziewiąta osoba zatrudniona w warunkach zagrożenia narażona była na zagrożenia czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi

Wypadki przy pracy

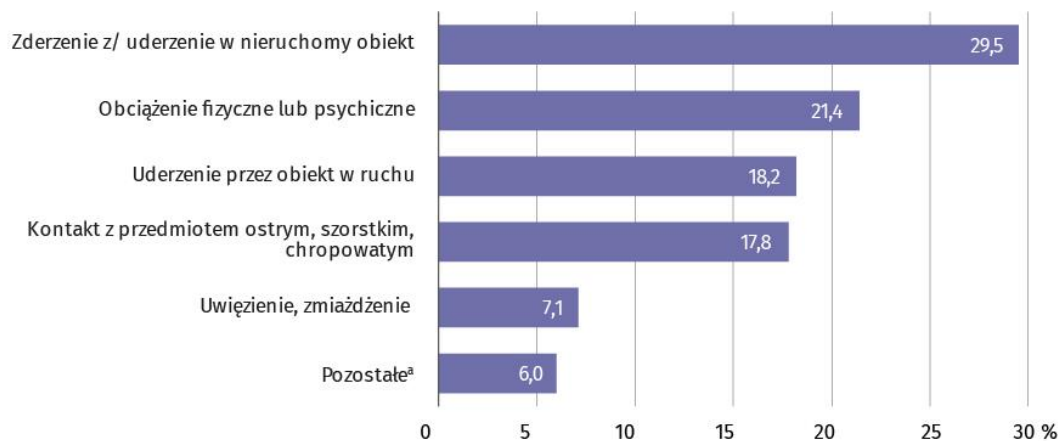
W 2022 r. na terenie województwa świętokrzyskiego poszkodowanych w wypadkach przy pracy i wypadkach traktowanych na równi z wypadkami przy pracy zostało 1,7 tys. osób. Większość poszkodowanych zatrudniona była w sektorze prywatnym (64,2% wobec 66,1% w 2021 r.). Wśród poszkodowanych w wypadkach przy pracy kobiety stanowiły 38,0% (w 2021 r. 39,4%).

Najwięcej poszkodowanych osób odnotowano w jednostkach zakwalifikowanych do sekcji: przetwórstwo przemysłowe (34,7% ogółu poszkodowanych w wypadkach przy pracy i wypadkach traktowanych na równi z wypadkami przy pracy), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (17,6%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (12,2%), edukacja (6,3%), budownictwo (4,7%). Łącznie w tych sekcjach zarejestrowano 1,3 tys. poszkodowanych.

Najczęstszymi przyczynami urazów były: zderzenia z/ uderzenia w nieruchomy obiekt (29,5% poszkodowanych wobec 28,0% w 2021 r.), obciążenie fizyczne lub psychiczne (21,4% wobec 21,6%), uderzenie przez obiekt w ruchu (18,2% bez zmian w porównaniu do 2021 r.), a także kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym (17,8% wobec 18,2%).

Najwięcej poszkodowanych osób odnotowano w podmiotach prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego

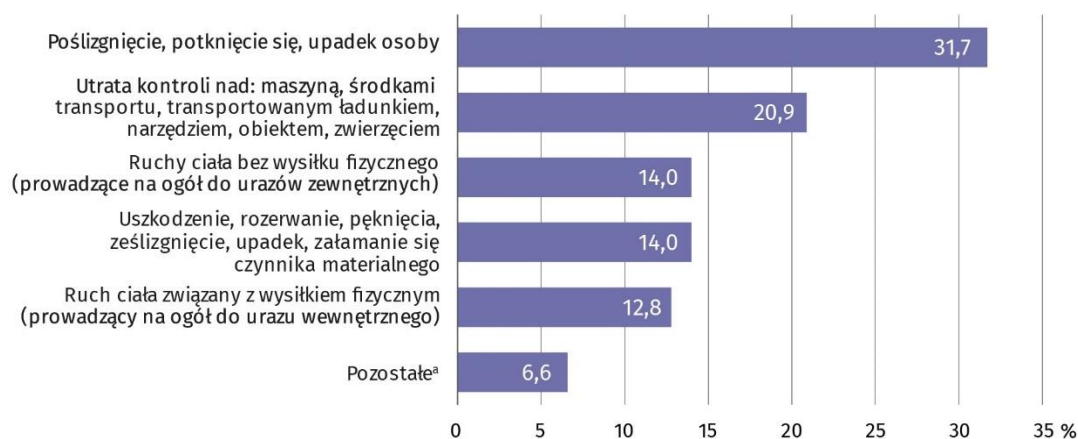
Wykres 2. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wydarzeń powodujących uraz w 2022 r.

a Kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi; Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia; Inne wydarzenie.

Wśród wydarzeń będących odchyleniem od stanu normalnego (tzn. niezgodnych z właściwym przebiegiem procesu pracy) głównie odnotowano: poślizgnięcie, potknięcie się i upadek poszkodowanego. W wydarzeniach tych poszkodowanych było 31,7% ogółu poszkodowanych w 2022 r. (33,0% w 2021 r.).

Wykres 3. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wydarzeń będących odchyleniem od stanu normalnego w 2022 r.

a Wstrząs, strach, przemoc, atak, zagrożenie, obecność; Wyrzut, wyciek, emisja substancji szkodliwych; Odchylenia związane z elektrycznością, wybuch, pożar; Inne odchylenie.

Ze względu na status zatrudnienia 71,3% wypadków przy pracy w 2022 r. dotyczyło pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony (1,2 tys. osób), z których 97,1% stanowili zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy. Co czwarty poszkodowany natomiast zatrudniony był na czas określony (0,4 tys. osób) i w zdecydowanej większości w pełnym wymiarze czasu pracy (95,3% z nich).

W podziale według rodzaju wykonywanego zawodu (na poziomie grupy dużej) najwięcej wypadków odnotowano w grupach zawodów: Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni (13,2% ogółu poszkodowanych wobec 14,8% w 2021 r.), Specjaliści do spraw zdrowia (8,6% wobec 9,6%) oraz Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych (8,3 % wobec 6,6%). Łączna liczba poszkodowanych w tych grupach wyniosła 0,5 tys. osób.

Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn. Z tego względu suma przyczyn jest wyraźnie większa od ogólnej liczby wypadków. W 2022 r. zanotowano 3,2 tys. przyczyn, czyli blisko dwa razy więcej niż zdarzeń. Podobnie jak przed rokiem, przyczynami największej liczby wypadków było nieprawidłowe zachowanie się pracownika (65,9%), przy czym spowodowane było ono głównie zaskoczeniem, niespodziewanym zdarzeniem, a także niedostateczną koncentracją uwagi na wykonywanej pracy (odpowiednio 27,6% i 27,3% ogółu przyczyn).

Jedną z ważnych konsekwencji wypadków przy pracy, tak w skali przedsiębiorstwa, jak i całej gospodarki, jest absencja pracowników. Liczba dni niezdolności do pracy w województwie świętokrzyskim w 2022 r. wyniosła 71,6 tys. Na 1 poszkodowanego (z wyłączeniem osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych) przypadało 42,8 dnia niezdolności do pracy.

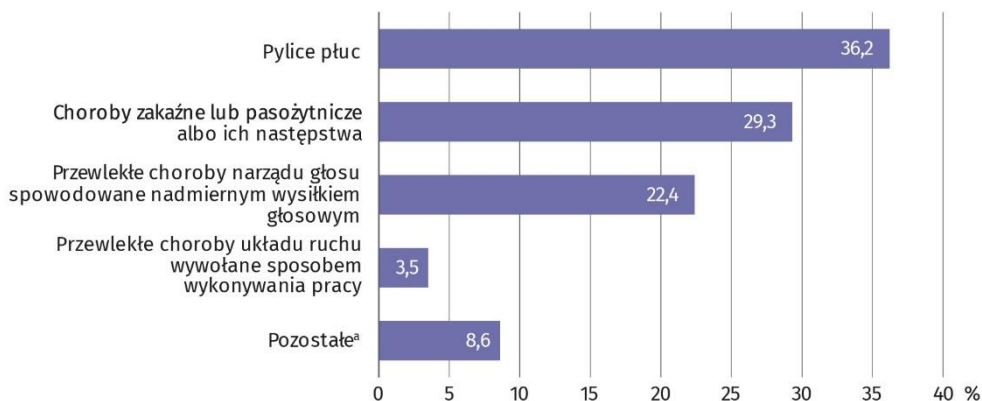
Stwierdzone choroby zawodowe

Istotnym zjawiskiem wiążącym się z warunkami pracy jest zapadalność na choroby zawodowe, które definiowane są jako patologia wywołana czynnikami szkodliwymi występującymi w środowisku pracy lub sposobem wykonywania pracy. W 2022 r. w województwie świętokrzyskim stwierdzono 58 przypadków chorób zawodowych, tj. o 5 mniej niż w poprzednim roku. Oznacza to, że w przeliczeniu na 100 tys. zatrudnionych stwierdzono 22,2 przypadku chorób zawodowych (wobec 24,3 w 2021 r.)

Blisko 66% przyczyn powodujących wypadki przy pracy stanowiła grupa nieprawidłowych zachowań pracownika

Na 100 tys. zatrudnionych stwierdzono 22,2 przypadku chorób zawodowych

Wykres 4. Stwierdzone choroby zawodowe w 2022 r.

a Obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem; Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy; Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa; Choroby skóry; Zespół wibracyjny.

Odszkodowania i renty

Praca w warunkach zagrożenia wiąże się z ryzykiem powstania zarówno wypadków przy pracy, jak i chorób zawodowych. W przypadku ich wystąpienia poszkodowani mogą liczyć na jednorazowe odszkodowanie oraz rentę wypadkową z tytułu niezdolności do pracy.

W 2022 r. w województwie świętokrzyskim wypłacono 1671 jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych na łączną kwotę 12012,6 tys. zł (odpowiednio więcej o 99 odszkodowań i 153,6 tys. zł niż w 2021 r.). Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy stanowiły 97,6% liczby świadczeń i przeznaczono na nie 91,8% wypłaconej kwoty.

Rentę wypadkową z tytułu niezdolności do pracy otrzymało 3900 osób (o 250 osób mniej niż w 2021 r.). Najczęstszą przyczyną otrzymania świadczenia była choroba zawodowa (51,1%), następnie wypadek przy pracy (42,8%), natomiast wypadek w drodze do/ z pracy stanowił 6,2% liczby wypłaconych rent. Na wszystkie renty wypadkowe przeznaczono 151178,4 tys. zł (o 1283,9 tys. zł więcej niż w 2021 r.).

Informację sygnałną opracowano na podstawie danych nieostatecznych i w związku z tym niektóre dane mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Kielcach

p.o. Dyrektor Ewa Tomczyk

Tel: 41 249 96 02

Rozpowszechnianie:

Informatorium Statystyczne

Tel: 41 249 96 23

www.kielce.stat.gov.pl

[@Kielce_STAT](https://twitter.com/@Kielce_STAT)

[UrządStatystycznywKielcach](https://www.facebook.com/UrządStatystycznywKielcach)

Powiązane opracowania

[Warunki pracy w 2022 r. - publikacja roczna](#)

[Wypadki przy pracy w 2021 r. - publikacja roczna](#)

[Wypadki przy pracy w województwie świętokrzyskim w 2021 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych/Rynek pracy/Warunki pracy](#)

[STRATEG/Obszary tematyczne/Rynek pracy](#)

[Dziedziczne Bazy Wiedzy/Rynek pracy/Warunki pracy](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Warunki pracy](#)

[Pracownicy zatrudnieni w warunkach zagrożenia](#)

[Wskaźnik zatrudnionych w warunkach zagrożenia](#)

[Zagrożenia czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy](#)

[Zagrożenia związane z uciążliwością pracy](#)

[Zagrożenia czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi](#)

[Ocena ryzyka zawodowego](#)

[Wypadek przy pracy](#)